Szegedi közlekedésfejlesztés út- és hídépítés nélkül

dr. Rigó Mihály
ny. mérnök

„Ha küzdesz, veszíthetsz, ha nem küzdesz, már veszítettél.”
dr. Regdon Ibolya
a szegedi Radnóti Gimnázium tanára

Minden város igyekszik a közlekedésmódját kizöldíteni, azaz minél kevesebb személyautót használni.
Egy nem túl régen tartott hazai konferencián a meglévő városok életminőségének utólagos javítására az alábbi módszereket ajánlották:

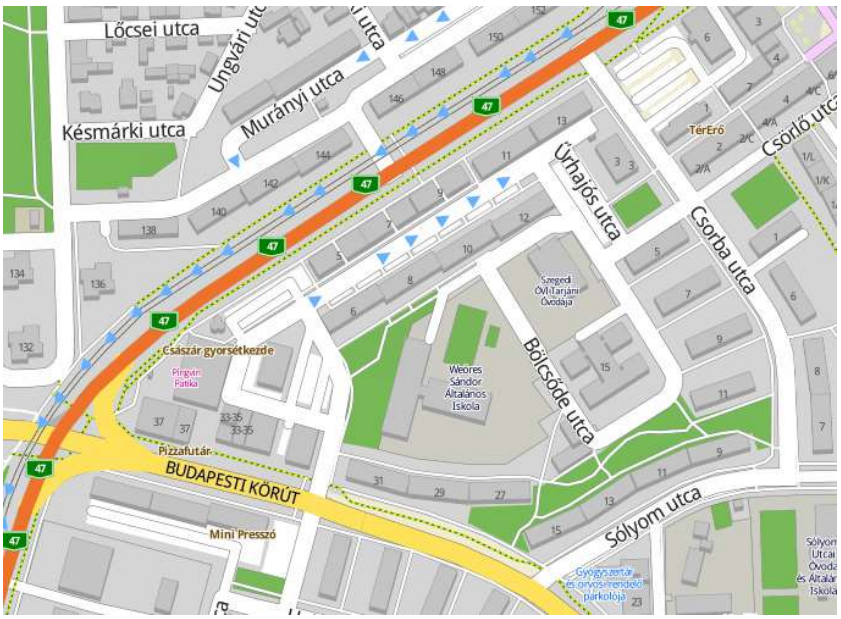
A lista minden elemének a minél kevesebb autóhasználat elérése lenne a célja. Sokan különféle, a személyautókra alkalmazott tiltásokat vetnek be, ugyanezen céllal.

A 15 perces város elképzelése nagyon egyszerű:
azon alapul, hogy a lakástól számított 15 percen belül minél több szolgáltatás legyen gyalogosan elérhető, mert akkor nem fogok autóba ülni, autót használni, hanem gyalog megyek, esetleg kerékpárt, rollert használok.

Én most az előbbi listában látható lehetőségek közül az elsőre szeretném a szegediek figyelmét felhívni, bemutatva egy szegedi példát.

Tarjánban van a lakásom, abban a városrészben, amelyet a József A. sgt. – Budapesti krt. – Sólyom utca – Csorba utca határól. Lásd a térképet!
Itt minden lakóépület panelből épült, legalább 40 éve. Azóta már több házat felújítottunk, azaz hőszigeteléssel láttuk el, és kicseréltük a nyílászárókat. Eredménye a szép színek megjelenése lett, oldódott a monotonitás.
Ez a városrész szerencsére annak idején nagyon sok fát kapott. Vannak részek, amelyek olyanok, mintha erdőben élnénk. Sajnos egyre többször hallom visítani a motorfűrészt úgy, hogy utána az új fák ültetése rendre elmarad. Itt csak vágnak és vágnak.

Ha nyáron kinézek az ablakomból a hársfák már eltakarják a szomszéd panel épületet is. Nem is említve a hársfavirágok mesés illatát.

Kimentem ma és összeírtam az ebből a tömbből, pontosabban a tömb, a városrészt határoló utaktól 15 perc alatt gyalogosan elérhető szolgáltatásokat. Ezt találtam:

A közlekedésről

A József A. sgt. mellett fut a 3-as és a 4-es villamos, amelyre a Budapesti krt-nál és a végállomásnál lehet felszállni, mindkettő 15 percen belül.
A Budapesti krt. mellett a víztoronynál van a VOLÁN decentruma, ahol 15 perc rágyaloglással buszok és trolik soksága érhető el. Z 5-10 percenként induló villamosokkal, buszokkal, trolikkal a belváros rengeteg pontja érhető el.)
Mindkét előbbi főutak mellett kerékpárutak is futnak.
A gyaloglást széles járdák segítik.
A Budapesti krt. – József A. csomópontban autóbusz megálló van az algyői és a vásárhelyi buszokra.

Budapesti krt. 30-34.

Royal Canis, kutya tápbolt
Mini presszó, kávézó
zálogház
zárjavító, kulcsmásoló
férfi fodrásznői és gyerek fodrász
kozmetikus
újabb fodrász
virág bolt

Budapesti krt. – József A. sgt. sarok

Reál élelmiszer áruház (önkiszolgáló ABC)
pizza futár
kerékpárosok javító, szervizelő pontja

egy tömbbel bentebb a Bp-i krt. felé
lottózó iroda
Euro Espresso (kávé, sütemény, kenyér, le is lehet ülni
zöldég és gyümölcs üzlet
Rossmann drogéria

A Budapesti krt-i autóbusz megálló mellett
Vestar kínai áruház főleg ruhaneműkkel, cipőkkel, ajándékokkal
dohánybolt
Goods Market élelmiszer áruház
Pingvin patika
Pingvin reformbolt ételpótlékokkal gyógynövényekkel
Császár gyorsétkező, de főleg kiülő kiskocsma

Űrhajós utca 2.
műköröm készítéséhez szükséges anyagok kisboltja

Űrhajós u. 1.
dohánybolt
Corso Verona kávézó
diszkont ásványvíz üzlet
fodrász

A tömbbelsőben
a Weöres Sándor Általános Iskola (a piros iskola)

József A. sgt. 5-7.
szolárium
fodrász

Űrhajós u. 13.
tejbolt, de nagy a választéka élelmiszerekből, kenyérfélékből is
lottózó
dohánybolt

Csorba u. 3.
Kati cukrászda
veterán atléták emlékboltja

az itteni tömbbelsőben
Tarján óvoda (lehet, hogy bölcsöde is)

Olajbányász tér
Tarjáni kispiac (lángosossal, fánkossal, sült csirke sütővel, gyorsétkezővel)
Reál pont (kisebb élelmiszer bolt)
gyorstisztító, mosoda

kisposta
rendőrség
Family Market (vegyes áruház)
Coop áruház (önkiszolgáló élelmiszer áruház)
Kékcsillag étterem

Csorba u. 1.
garázsbolt (élelmiszer, ital)
kis játszótér

Sólyom u. 2.
állami áldozatsegítő központ

Sólyom u. 4.
gyógypedagógiai általános iskola

záportó (park, sportpályák, tó)

a Sólyom u. – Budapesti krt. csomópontjában
Rókás óvoda (lehet, hogy bölcsöde is)
Környezetgazdálkodási Kht. decentruma
Árnika gyógyszertár
házi gyermekorvosi rendelő
házi orvosuk rendelői
védőnői szolgálat

Víztorony tér
Bistro (kifőzde, étterem)
menetjegy áruda
kenyérbolt
lángosos
lottózó, kávézó
buszok, trolik indulóhelyei

Nos, ha ezek nem lennének, ennyi minden miatt kellene közlekedést kezdeményezni, esteleg autót használni. De szerencsére itt vannak, e kis terület közelében.
Köszönet és hála a korabeli várostervezőknek, hogy így felszerelték a panelos lakónegyedet, pedig akkor még ez a 15 perces város fogalom sem létezett. Volt azonban józan eszük.
Ha jól hallottam, akkor Párizs polgármestere mostanában kezdeményezi az intézményessé tételt.

Szerintem a remek recept itt van Szegeden. A cél az lenne, hogy minden városrész hasonlóan „fel lenne szerelve” szolgáltatásokkal, mint a miénk.
Ha ennyi minden elérhető gyalog, akkor miért ülnénk autóba?

Természetesen még a miénknél is több funkciót be lehetne telepíteni, de sajnos vannak a miénknél rosszabbul ellátott városrészek is. Itt a lista, mindenkinek. Össze lehet a saját

városrészi adottságokkal hasonlítani, majd megtalálni a módját az újabb, a további szolgáltatások módszeres kiépítésének.
A szegedi beváros tele van üres üzlethelyiségekkel! Végtelen a tér.

Talán díjazható az, hogy nem szükséges semmiféle útépítés, hídépítés, térköves újraburkolás, közműcsere! Egy idő után a hatását biztosan megéreznénk, csak tudatosan erre kellene törekedni!

Tehát:

1. elkülöníteni határoló utakkal egy városrészt,
2. elkészíteni és listázni az ebben és az ebből elérhető szolgáltatásokat,
3. megállapítani, meghatározni közmegegyezéssel a még hiányzókat,
4. megpróbálni a betelepítésüket.

Ezt a feladatot civil szervezetek és önkormányzati képviselők is elvégezhetik. Minél nagyobb részén elvégzik ezeket a feladatok, Szeged annál többet nyer.

Szeged, 2021. XII. 2.